

Ga het gesprek aan met de R-ladder en de praatplaat

Om voortvarend met circulariteit en reductie van CO2 aan de slag te gaan kunnen handvatten helpen. Deze kenniskaart biedt 3 handvatten voor 3 centrale vragen:

WHY	Wat verstaan we onder circulair? En waar doen we het voor?	Definitie
WHAT	Welke soort (strategische) keuzes zijn mogelijk?	R-ladder
HOW	Welke aandachtspunten zijn er om aan de slag te gaan?	Praatplaat

Deze handvatten zijn zowel bruikbaar voor wie voor het eerst met circulair werken te maken krijgt, als voor wie al de nodige stappen heeft gemaakt en plannen tegen het licht wil houden.

Wat is circulair?

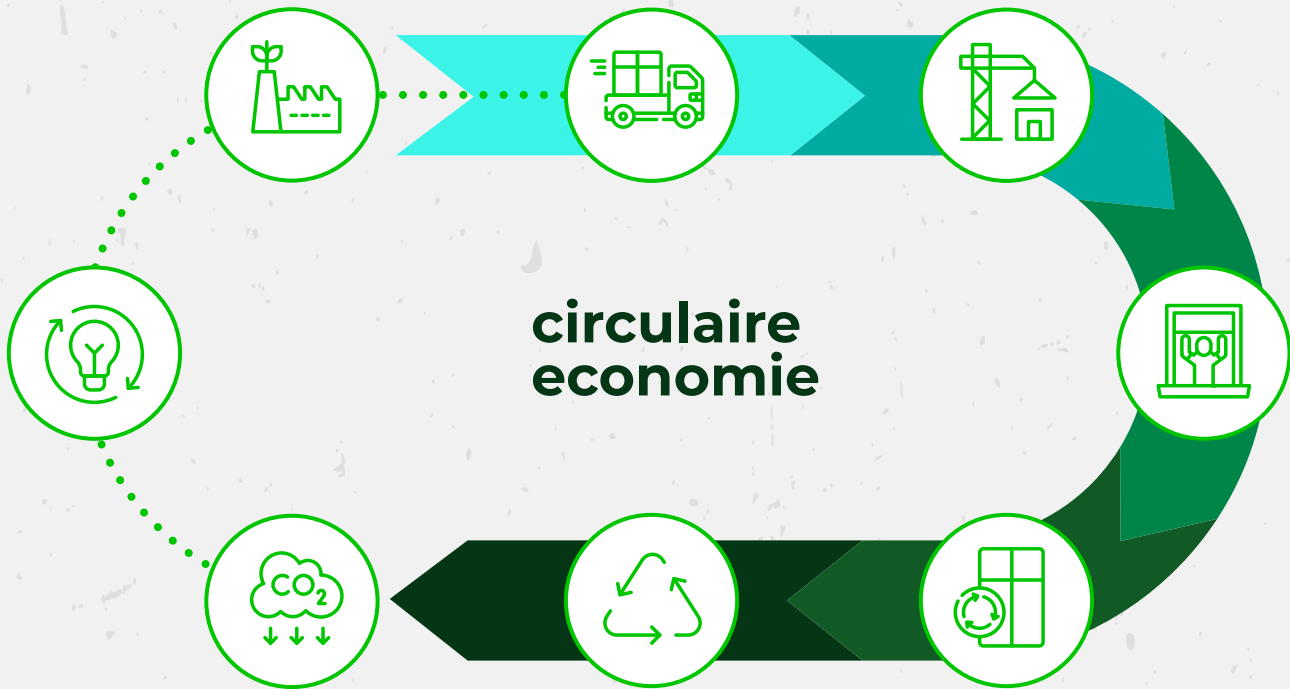
Voor de circulaire economie zijn diverse definities of omschrijvingen in omloop. Als handvat een aantal die helpen het begrip te verduidelijken:

Volgens de Europese Unie is de circulaire economie...

... een model van productie en consumptie, waarbij bestaande materialen en producten zo lang mogelijk worden gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycled om meer waarde te creëren. Op deze manier wordt de levenscyclus van producten uitgebreid.

Volgens de Ellen Mc Arthur Foundation, een van de grote drijvende krachten achter de circulaire economie wereldwijd, is de circulair economie...

... een systeem waarin materialen nooit afval worden en de natuur wordt geregenereerd. In een circulaire economie blijven producten en materialen in omloop door processen zoals onderhoud, hergebruik, renovatie, her-fabricage, recycling en composteren. De circulaire economie tackelt klimaatverandering en andere mondiale uitdagingen zoals verlies van biodiversiteit, afval en vervuiling, door economische activiteiten los te koppelen van de consumptie van eindige bronnen. (vertaling)

Volgens het Nederlands CB'23 Lexicon Circulaire Bouw (24 april 2024) is circulair bouwen...

... ontwikkelen, gebruiken en hergebruiken van gebouwen, gebieden en infrastructuur, zonder natuurlijke hulpbronnen onnodig uit te putten, de leefomgeving te vervuilen en ecosystemen aan te tasten

In het Akkoord Circulaire Geveleconomie wordt gestreefd naar een circulaire geveleconomie...

... dat wil zeggen het ontwikkelen, gebruiken en hergebruiken van gevels van gebouwen, zonder natuurlijke hulpbronnen onnodig uit te putten, de leefomgeving te vervuilen en ecosystemen aan te tasten. Bouwen dient te geschieden op een wijze die economisch en ecologisch verantwoord is en bijdraagt aan het welzijn van mens en dier.

R-ladder: strategische keuzes

Binnen de Circulaire Geveleconomie werken alle partijen samen toe naar een economie waarin geen sprake meer is van afval. Het streven is minimaal alle materialen in de kringloop te behouden en bij voorkeur op dezelfde materiaalkwaliteit. Er zijn diverse strategieën om dat doel te bereiken. De Circulaire Geveleconomie hanteert onder andere het model van de 'R-ladder'. Deze bestaat uit 10 basis strategieën die in het Engels allemaal met een R beginnen:

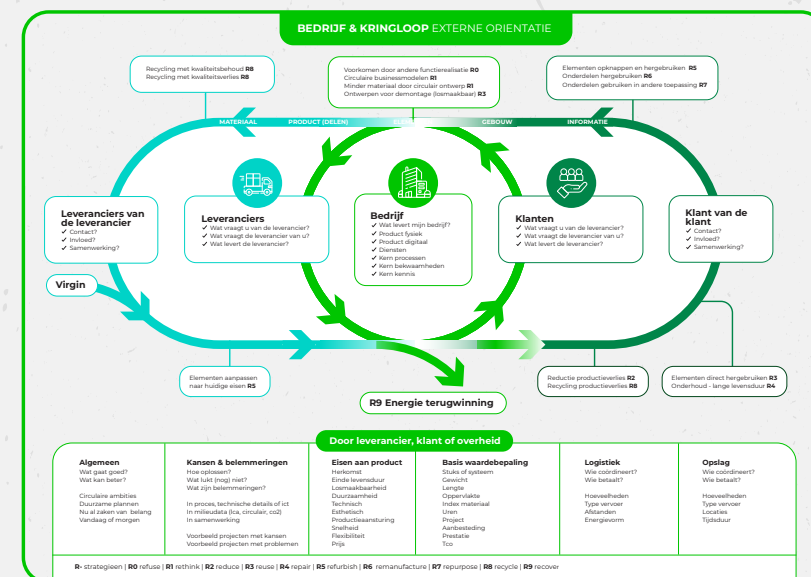
	Strategie	R-ladder*	Toelichting voor de gevel
	Refuse	Afzien van producten	Daglichttoetreding of een gevelopening overbodig maken door van de functie van het product af te zien, of die op een radicaal ander manier te leveren.
	Rethink	Productgebruik intensiveren	Bijvoorbeeld door te delen (gevel-as-a-service) of producten multifunctioneel te maken.
	Reduce	Product efficiënter fabriceren	Door minder materiaal te gebruiken of te verliezen bij fabricage, of het materiaalgebruik efficiënter te maken door slim ontwerp van gevelsystemen.
	Re-use	Hergebruik in dezelfde functie	Het hergebruiken van gevelelementen of gevelproducten die nog voldoen aan de huidige prestatie-eisen. Hergebruik vindt plaats op dezelfde of een andere bouwlocatie.
	Repair	Reparatie en onderhoud	Correct schoon houden, tijdige reparatie of vervanging van onderdelen zoals hang- en sluitwerk en rubbers verlengt de levensduur van een gevel.
	Refurbish	Opknappen of moderniseren	Het opknappen of updaten van een gevelelement zodat het nog lang kan functioneren.
	Remanufacture	Onderdelen van afgedankt product gebruiken	Onderdelen uit een oud gevelelement of product gebruiken bij fabricage van een nieuw product met dezelfde functie.
	Repurpose	Hergebruik in andere functie	Bijvoorbeeld kozijnen, deuren of onderdelen ervan, gebruiken voor een andere functie, zoals toepassing in binnenwandopeningen of meubilair.
	Recycle	Verwerken en hergebruiken van materialen	Oude gevel(delen) of producten geheel of gedeeltelijk verwerken tot een materiaal voor een nieuw product, al dan niet met dezelfde functie:
		Upcycling	Door verbetering van kwaliteit en prestaties is het materiaal inzetbaar voor dezelfde functie en meer
		Recycling	Door behoud van kwaliteit en prestaties is het materiaal weer voor dezelfde functie inzetbaar
		Downcycling	Door verlies van kwaliteit en prestaties is het materiaal niet meer voor dezelfde functie inzetbaar
	Recover	Verbranden van materialen	Idealiter zo min mogelijk, maar als onontkoombaar dan met inzet van het terugwinnen van energie. Verbranden is geen doelstelling van de Circulaire Geveleconomie.

* Gebaseerd op 'monitoring van het Rijksbrede Programma Circulaire Economie' (PBL.nl) en de 'Ladder van Lansink'

Praatplaat: overzicht en aandachtspunten

Bij het uitwerken van de gekozen strategie(en) zijn er veel zaken om in het oog te houden. Op basis van ervaring met bedrijven en wetenschap is een niet uitputtend overzicht opgesteld. Dit overzicht opgesteld vanuit de Circulaire Geveleconomie is de zogeheten 'praatplaat' die aansluit op de R-ladder. De vragen op de praatplaat zijn zo geformuleerd dat ieder eigen oplossingen kan kiezen. De praatplaat sluit aan op de R-ladder.

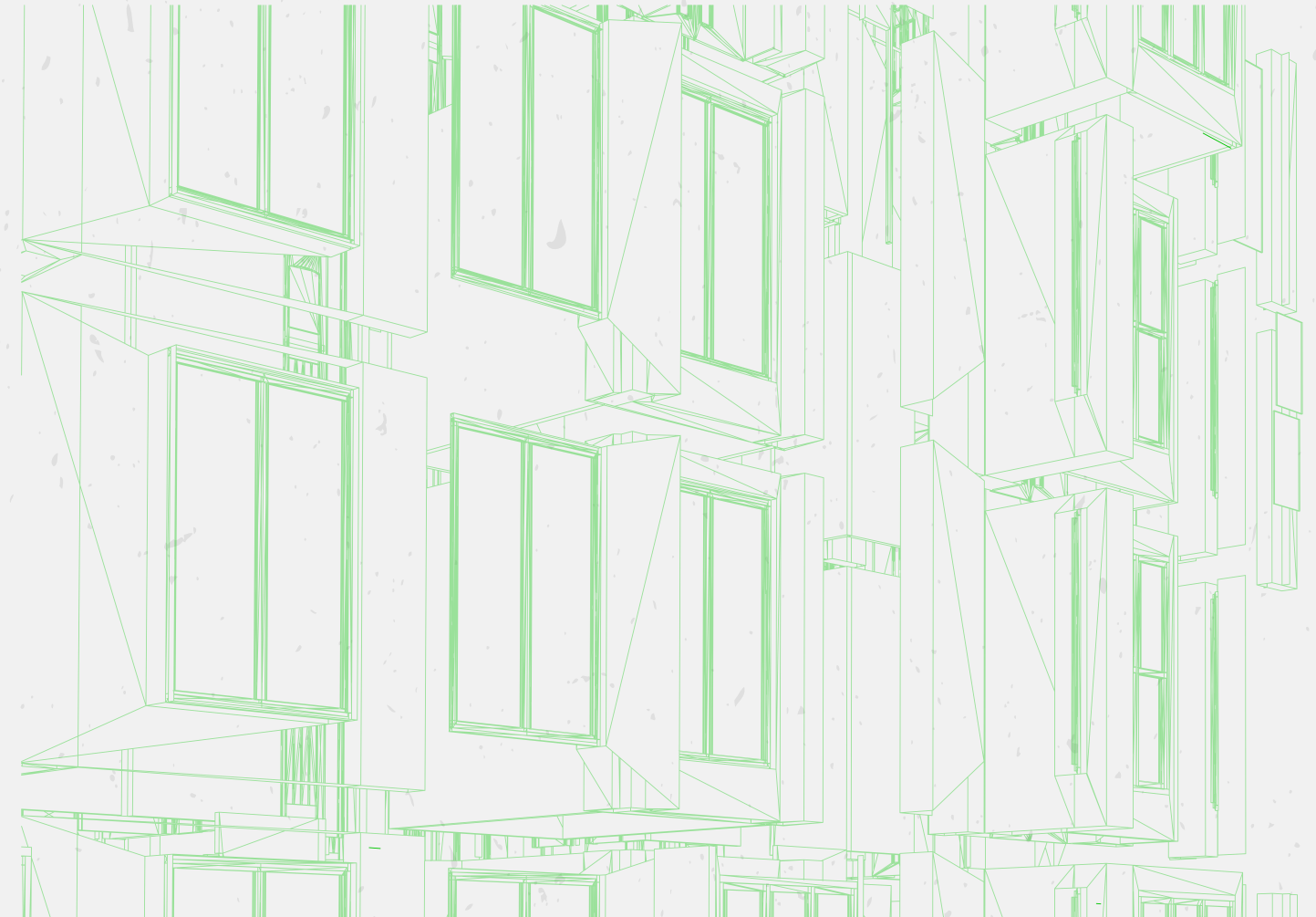
Praatplaat Circulaire Geveleconomie:

De circulaire geveleconomie daagt je uit

Wij dagen je uit om het gesprek aan te gaan over circulaire oplossingen ...

- ✓ ... binnen het eigen bedrijf
- ✓ ... met collega's van andere afdelingen of die andere werkzaamheden uitvoeren;
- ✓ ... met je partners: de leveranciers en de leveranciers van leveranciers, of de klant en de klant van de klant
- ✓ ... met mensen zowel uit de techniek als meer uit de commercie als logistiek, of ...

Doe Mee

Geïnteresseerd?

En wil je ook bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van de Circulaire Geveleconomie? Neem dan contact op met je brancheorganisatie of met de Circulaire Geveleconomie